

Östmarks skola plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2023/2024

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
Vår vision	3
Framställande av planen	4
Kartläggning.....	4
Delaktighet.....	4
Förankring.....	4
Utvärdering	5
Utvärdering av fjolårets plan	5
Främjande insatser	6
Förebyggande åtgärder	7
Bilaga 1. Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	8
Hur anmäls ett ärende?	8
Rektors anmälningsskyldighet.....	8
Rutiner för utredning i samband med att elev utsätts för kränkning av annan elev/elever:	8
Bilaga 2. Definition av begrepp	10
Diskriminering	10
Kränkande behandling.....	11
Bilaga 3. Ordningsregler	12

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Grundskola F-5 och fritidshem.

Vår vision

Vår vision är en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi vill att alla, elever och personal, ska känna sig trygga på skolan och därmed få möjlighet till både lärande och utveckling. Alla som arbetar inom skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla känner sig välkomna och inkluderade. Vi ska bemöta alla utifrån var och ens förutsättningar.

Planen gäller från	Planen gäller till	Läsår
2023-10-01	2024-09-30	2023/2024

Ansvariga för planen

Rektor är ansvarig för att planen arbetas fram. Planen arbetas fram av skolledning, elevhälsa och personal.

Framställande av planen

Kartläggning

Kartläggningen syftar till att identifiera eventuella risk- och problemområden som skolan behöver arbeta med - förebyggande åtgärder. Kartläggning görs även för att identifiera områden i värdegrundsarbetet som vi ska fortsätta arbeta med eller som behöver utvecklas - främjande åtgärder.

Kartläggningsmetoder

Enkäter, observationer, samtal/diskussioner och trygghetsvandring på skolgården med representanterna från elevrådet.

Delaktighet

Elevers delaktighet

Eleverna besvarar enkäter under vårterminen. Eleverna arbetar i klassrummen med olika samtal och reflektion, till exempel i klassråd samt elevråd.

Föräldrarnas delaktighet

Förslag på årets plan skickas till föräldrarna via Schoolsoft i början av läsåret där föräldrarna ombeds skicka in synpunkter. Föräldrarna besvarar enkäter under vårterminen.

Personalens delaktighet

Arbetslagen tar del av förslaget på årets plan i början av läsåret och lämnar synpunkter till rektor. Elevhälsan genomför kartläggningar och analyserar det egna arbetet samt resultatet av enkäterna. Detta ligger till grund för vilka åtgärder och insatser skolan ska genomföra.

Förankring

Planen ska vara väl förankrad hos all personal, elever och föräldrar genom gemensamma diskussioner i olika forum. Planen finns även på kommunens hemsida.

Planen ska verka som ett levande dokument under hela läsåret och arbetet med aktuella åtgärder ska ske kontinuerligt i verksamheten.

Utvärdering

Utvärdering av fjolårets plan

2022/2023

Rastaktiviteter

Skolan deltog i Trivselledarprogrammet (TL), där elever ledde rastaktiviteter tillsammans med personal. I en utvärdering under vårterminen från arbetslaget visade det sig att eleverna inte har varit så intresserade av att delta, eftersom många har varit sysselsatta med andra aktiviteter på rasterna.

Vad gäller superkompis-raster såg man ett positivt resultat i utvärderingen från arbetslagen. Eleverna får möjlighet att diskutera med andra elever som de i vanliga fall inte pratar så ofta med. Vi ser en vinning i att blanda alla eleverna på skolan.

Enkäten som eleverna gjorde under våren visade att 93 % tyckte att rasterna var bra eller mycket bra. Ser man till antalet kränkningar som inkommit under läsåret är den siffran låg, vilket vi tror är ett resultat av att eleverna varit sysselsatta med aktiviteter under rasterna.

Kooperativt lärande

Under läsåret har utvecklingsgruppen kontinuerligt arbetat fram aktiviteter som arbetslagen sedan tillsammans planerat och genomfört i sina grupper. Aktiviteterna utgår från ett kooperativt förhållningssätt där tydliga strukturer ger eleverna kommunikativa redskap för att utveckla sin sociala kompetens. Effekten av ett kontinuerligt arbete med kooperativa övningar ser vi genom att eleverna visar en trygghet i att kommunicera samt att samarbete har blivit ett naturligt förhållningssätt.

Kartlägga skolans värdegrundsarbete

Arbetslagets förslag på teman i värdegrundsarbetet var "Allas lika värde, språkbruk och kamratrelationer".

Främjande insatser

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt.

Värdegrundsarbete

Mål: Öka elevernas välmående, personliga utveckling och sociala relationer.

Insatser:

- Kontinuerligt arbeta med olika strategier för att öva samarbetsfärdigheter och socialt samspel. Exempelvis rollspel, se på film, kooperativa-övningar, högläsning och diskussioner.
- Arbeta med Barnkonventionen, fokus på allas lika värde.
- Bygga upp en övningsbank med material för värdegrundsarbete som kan användas i undervisningen.

När: Kontinuerligt under läsåret.

Ansvariga: All personal i verksamheten.

Rastaktiviteter

Mål: Att eleverna aktiveras, stimuleras och utvecklar sitt sociala samspel, som ska leda till att öka tryggheten på skolgården.

Insatser:

- Skolan kommer att delta i Trivselledarprogrammet (TL), där elever kommer att leda rastaktiviteter tillsammans med personal.
- Superkompis-raster. Eleverna blir uppdelade i par och paret ska genomföra en planerad aktivitet tillsammans.

När: Trivsellekar kommer att genomföras vid 2 raster per vecka under hela läsåret.

Superkompisar kommer att vara återkommande insatser kontinuerligt under läsåret.

Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet handlar om att identifiera och avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

Rastvårdskap

Mål: Att eleverna känner trygghet på rasterna.

Åtgärder:

- Rastvårdarna rör sig på hela skolgården där eleverna befinner sig.

När: Under hela läsåret.

Ansvariga: Rastvårdar

Bilaga 1. Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäls ett ärende?

Vårdnadshavare och elever kan vända sig till någon av skolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i samband med skolverksamheten.

Alla vuxna på skolan som får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan på blanketten som finns att hämta på kommunens intranet "anmälan till förskolechef/rektor och huvudman om att kränkning har skett/det finns misstanke om att kränkning har skett".

Beträffande situationer där personal utsätter elev för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet och gör anmälan på blanketten som finns att hämta på kommunens intranet. Rektor hanterar därefter hela ärendet.

När elev utsätter personal för kränkning gör personalen en anmälan om tillbud i "Stella" som finns i självservice på kommunens intranet. Rektor hanterar därefter hela ärendet.

Rektors anmälningsskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor eller bitr. rektor ska Barn- och utbildningsförvaltningen informeras om att en diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett.

Rutiner för utredning i samband med att elev utsätts för kränkning av annan elev/elever:

1. Berörd personal hanterar problemet i akutstadiet. Är inte mentorerna inblandade ska de informeras skyndsamt. Kontakt tas med kurator om hjälp önskas vid handläggningen.
2. Mentor eller berörd personal gör sig en bild av ärendet och informerar berörda vårdnadshavare om pågående handläggning.
3. Den som fått information om att kränkningen skett gör en anmälan till rektor på avsedd blankett. Rektor beslutar om ärendet avslutas eller ska utredas vidare.
4. Rektor gör anmälan till huvudman på avsedd blankett.
5. I de fall rektor beslutar om vidare utredning handläggs ärendet av kurator tillsammans med mentor. Åtgärder ska vidtas skyndsamt efter att beslut tagits om att vidare utredning ska ske. Utsedd

personal arbetar direkt med berörda elever och nya händelser som sker under pågående utredning dokumenteras löpande i utredningen.

6. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkningen upphört. Utsedd personal sammanfattar ärendet skriftligt och rektor avslutar ärendet.

Under ärendets gång hålls mentorer och annan berörd personal informerade och information ges fortlöpande till de inblandade elevernas vårdnadshavare

7. Dokumentationen förvaras i PMO.

Om nya händelser uppstår efter avslutat ärende görs en ny anmälan om att kränkning har skett.

Bilaga 2. Definition av begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och

behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Se definition på [Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO](#)

Sex former av diskriminering:

- Direkt diskriminering.

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Några exempel kan vara när en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen eller att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

- Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

- Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (se ovan). Gemensamt för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Definitionen gäller trakasserier mellan elever. Om någon ur personalen utsätter ett barn/elev för trakasserier benämns det diskriminering.

- Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur, de kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

- Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

- Instruktioner att diskriminera

Instruktioner att diskriminera innebär att ge order eller instruktioner till någon i lydnds- eller beroendeställning att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i styckena ovan.

För mer information se [Olika former av diskriminering | DO](#)

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar/händelser som inträffar utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, som kränker elevens värdighet. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila. Kränkande behandling kan vara:

- Fysiska t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.
- Psyko-sociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning.
- Text- och bild t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms samt sociala medier.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av eller riktas mot en eller flera personer.

Bilaga 3. Ordningsregler

Våra ordningsregler är viktiga för att skapa en god atmosfär och trivsel för både elever och personal. Skolan är en gemensam arbetsplats och vi har ett gemensamt ansvar att skapa en trygg och harmonisk stämning.

På vår skola:

- respekterar vi varandra och varandras åsikter.
- accepterar vi inte kränkande behandling och/eller mobbning.
- vill vi att alla ska känna gemenskap och att alla ska få vara med.
- är vi rädda om våra och skolans saker.
- är matsalen en plats för trevliga, gemensamma måltider.
- uppträder vi mot andra som vi själva vill bli behandlade.
- är skoldagen mobilfri.

Lärare har rätt att tillfälligt omhänderta föremål som är störande för verksamheten. Rektor bedömer om eleven ska ses som ekonomiskt ansvarig vid skadegörelse.

I de fall som ovanstående ordningsregler inte följs, innebär det att skolan vidtar de åtgärder som bedöms nödvändiga.

1. Samtal med berörda.
2. Vid upprepade förseelser kontaktas vårdnadshavare.
3. Kvarstår problemen kallas vårdnadshavare/elev till skolan för samtal med berörd personal.

Ordningsreglerna revideras inför varje läsår av rektor efter samråd med personal, vårdnadshavare och elevråd.